

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **F. G.**, zast. Mgr. Filipem Schmidtem, advokátem se sídlem v Praze, Helénská 1799/4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 9. 2015, č. j. 49 Az 52/2013 - 82,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupci stěžovatelky Mgr. Filipu Schmidtovi, advokátu se sídlem v Praze, Helénská 1799/4, **se určuje** odměna částkou 4114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2013, č. j. OAM-125/LE-LE05-LE05-2013. Tímto rozhodnutím žalovaný podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), označil jako nepřijatelnou její žádost o udělení mezinárodní ochrany a řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil.

V kasační stížnosti stěžovatelka mimo jiné uvádí, že krajský soud se jejími žalobními námitkami nezabýval dostatečně přezkoumatelným způsobem, když okolnosti, že vzala zpět předchozí žalobu ve věci mezinárodní ochrany, protože odcestovala za manželem do Izraele, z kterého však byla vrácena zpátky do ČR, a okolnosti specifikované v žalobě dle jejího názoru ve svém rozsudku prakticky nehodnotil. Přitom dle stěžovatelky skutečnost, že jí nebyl umožněn vstup za manželem, se kterým původně v ČR žádali společně o azyl se spojenými důvody, rozhodně je podstatná a nová, a je důvodem, aby její

žádost o mezinárodní ochranu byla posouzena meritorně. Krajský soud se dle stěžovatelky s touto námitkou vyrovnal pouze tak, že jí na straně 5 rozsudku hodnotí tolíko jako „neopodstatněnou“. Nicméně již neuvádí, z jakých právních důvodů se jedná o skutečnost irelevantní ve vztahu k posouzení mezinárodní ochrany. Dle stěžovatelky je proto rozhodnutí soudu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Pokud by Nejvyšší správní soud nicméně dospěl k tomu, že takové zdůvodnění je přezkoumatelné, pak stěžovatelka namítá nezákonnost závěrů o tom, že v jejím případě byly splněny podmínky označení žádosti za nepřípustnou.

Stěžovatelka poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, sp. zn. 9 Azs 5/2009, podle kterého: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* Podle nedávného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015 sp. zn. 5 Azs 116/2015: *„Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí vždy obsahovat přesvědčivý závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“*

Stěžovatelka má za to, že v době vydání napadeného rozhodnutí přitom byly bod 1) a 2) naposledy citovaného rozsudku nepochybně splněny. Skutečnost, že stěžovatelce nebylo umožněno spojit se s manželem v Izraeli, bylo skutečností novou a pro posouzení ochrany relevantní. Důvody její žádosti předchozí totiž bylo právě pronásledování v Ruské federaci z důvodu jejího sňatku. Žádosti o ochranu přitom nebylo v případě stěžovatelky i jejího muže vyhověno právě také s odkazem na možnost žití v Izraeli. Tento argument českých orgánů se však ukázal v praxi jako mylný. Pak bylo dle stěžovatelky jejich povinností o nově podané žádosti o ochranu, kterou jmenovaná podávala v nouzi po nuceném návratu do ČR, znovu řádně rozhodnout. S ohledem na výše uvedené navrhuje stěžovatelka, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatelka již opustila území České republiky, a to dne 6. 9. 2013 letecky na Ukrajinu (Donetsk), další její pobyt není znám. Dále odkazuje na písemnosti dle spisu a rozsudek krajského soudu a pokládá kasační stížnost za bezpředmětnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (ustanovení § 102 s. ř.

pokračování

s.), a je zastoupen advokátem (ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je rovněž přípustná.

Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*. 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyšší správní soud neshledal v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

Podle § 10a písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.

Ve věci žaloby proti napadenému rozhodnutí žalovaného rozhoduje Nejvyšší správní soud opakovaně poté, kdy rozsudkem ze dne 13. 12. 2013, č. j. 5 Azs 21/2013 - 47 zrušil usnesení krajského soudu dne 17. 10. 2013, č. j. 49 Az 52/2013 - 46, kterým soud řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 33 písm. b) zákona o azylu zastavil. Nejvyšší správní soud konstatoval, že z postupu soudu nevyplývá, že by místo pobytu stěžovatelky nebylo lze zjistit, resp. nebylo ani zjišťováno; nebyly tak splněny podmínky pro zastavení řízení.

Krajský soud následně u žalovaného zjistil, že manžel stěžovatelky obstaral letenku na Ukrajinu (do Doněcké oblasti), kam jí umožnil dne 6. 9. 2013 (na její žádost) vycestovat. Soud si u zástupce žalobkyně ověřil místo pobytu žalobkyně, tj. na výše uvedené adrese v Doněcké oblasti na Ukrajině, zástupce žalobkyně místo pobytu žadatelky ještě upřesnil v přípisu doručeném krajskému soudu dne 27. 3. 2014.

Krajský soud v řízení přezkoumal rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení ve věci opakované žádosti stěžovatelky a uvedl, že dle jeho názoru je pro posouzení nepřipustnosti

druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodné srovnání skutečností uváděných v první a druhé žádosti. Druhá žádost neobsahovala žádnou novou skutečnost, která by stěžovatelce nebyla známá již při podání první žádosti. Pokud jako údajně novou skutečnost zmínila znásilnění příbuzným, žalovaný podle názoru soudu nikterak nepochybil, když s odkazem na § 10a písm. e) zákona o azylu akcentoval právě zavinění žadatelky, které způsobilo, že tato okolnost nebyla v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany zkoumána. Krajský soud uvedl, že zavinění žadatelky při zamlčení této informace je sice pochopitelné, ale není rozhodné pro závěr, který by změnil náhled na tuto okolnost jako na „novou“ skutečnost.

Nejvyšší správní soud předeseílá, že stěžovatelka poprvé o udělení mezinárodní ochrany požádala dne 21. 11. 2007. Jako důvod žádosti uvedla problémy s wahabisty a příbuznými (rovněž muslimy), kteří jí vyhrožovali a napadali v souvislosti se sňatkem s židem. Dne 17. 7. 2013 podala stěžovatelka opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany; uvedla shodné skutečnosti a odůvodnila ji mimo jiné (nově) i tím, že v předchozím řízení vzala zpět žalobu, neboť se chtěla přestěhovat za manželem do Izraele, na izraelské území však nebyla přes bezvízový vstup a manželovo izraelské občanství vpuštěna. Jako další novou skutečnost stěžovatelka uvedla znásilnění manželem své neteře.

Lze konstatovat, že stěžovatelka v opakované žádosti uvádí v podstatě stejné motivy svého odchodu ze země původu, nicméně uvádí i nové okolnosti, které v předchozí žádosti neuváděla; nejedná se přitom pouze o okolnosti, které by byly pouze modifikací toho, co uváděla již v průběhu prvního azylového řízení. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2009, č. j. 1 Azs 104/2008 - 61, *„v situaci, kdy cizinec podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl zčásti shodné skutečnosti jako ve své předchozí žádosti a zčásti skutečnosti nové, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím řízení, postupoval správní orgán v souladu se zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, jestliže se žádostí zabýval pouze v rozsahu tvrzení, která lze považovat za přípustná podle § 10a písm. e) zákona o azylu.“*

Dle názoru Nejvyššího správního soudu krajský soud nepochybil při výkladu hmotného práva, současně respektoval ustálenou judikaturu a své rozhodnutí náležitě odůvodnil.

Stěžovatelka ve své opakované žádosti uváděla jako novou skutečnost, že vzala žalobu v předchozím řízení zpět a odcestovala za manželem do Izraele, odtud však byla vrácena zpět. Navíc uvádí, že se krajský soud s tímto tvrzením vypořádal takovým způsobem, že je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Tuto námitku neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

Ohledně zpětvzetí žaloby a odjezdu do Izraele Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelkou v tom, že zhodnocení krajským soudem této „nové“ skutečnosti zapříčínující přípustnost nové žádosti je přinejmenším kusé, nicméně nezavdává důvod nepřezkoumatelnosti; Současně je nutno přisvědčit krajskému soudu, že tato uváděná skutečnost nemůže být důvodem pro přípustnost opakované žádosti, neboť se netýká důvodů relevantních pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany. Lze tak souhlasit s krajským soudem, že tato stěžovatelkou uváděná skutečnost nemá vliv na její hmotněprávní postavení a není skutečností, která by byla relevantní pro udělení mezinárodní ochrany, tedy nepředstavuje přidanou hodnotu této nové žádosti, jež by mohla vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí. Lze v této souvislosti odkázat

pokračování

např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, sp. zn. 9 Azs 5/2009, v němž se uvádí: „*Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.*“ V rozsudku ze dne 6. 3. 2012, sp. zn. 3 Azs 6/2011, zdejší soud uvedl: „*Správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.*“

Ohledně druhé namítané skutečnosti uváděné stěžovatelkou, znásilnění příbuzným v zemi původu, Nejvyšší správní soud se zcela ztotožnil se závěrem krajského soudu. Nejedná se o novou skutečnost nebo zjištění, které by nemohly být bez vlastního zavinění stěžovatelky předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany již v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Tuto skutečnost stěžovatelka mohla uvést již v předchozím řízení, neboť ji byla známa. Nejvyšší správní soud sice připouští, že v jednotlivých případech by fakt, že tuto skutečnost stěžovatelka neuvedla hned v první žádosti, mohl být novou skutečností dle § 10a písm. e) zákona o azylu, neboť si lze představit případy, kdy stěžovatelka bez vlastního zavinění není schopna např. z důvodu utrpeného traumatu informace o předmětné skutečnosti popisovat do žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nicméně nic takového nebylo stěžovatelkou v daném případě ani tvrzeno ani prokázáno.

Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení. Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatnila shodné námitky jako v žalobě. S těmito námitkami se krajský soud podrobně vypořádal a své rozhodnutí přezkoumatelným způsobem odůvodnil. Nadto, ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou na základě § 104a s. ř. s.

Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. usnesení o odmítnutí kasační stížnosti jako nepřijatelné nemusí být odůvodněno. Zdejší soud pro úplnost dodává, že se již zabýval i kasačními stížnostmi stěžovatelčiných rodičů; obě stížnosti byly odmítnuty jako nepřijatelné (viz usnesení ze dne 19. 9. 2013, č. j. 8 Azs 6/2013 - 57 a č. j. 8 Azs 7/2013 - 51).

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, je-li kasační stížnost odmítnuta (§ 60 odst. 3 věta první, § 120 s. ř. s.).

Stěžovatelce byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven soudem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Zdejší soud určil odměnu advokáta částkou 3100 Kč a 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 4 písm. d), § 7, § 11 odst. 1 písm. d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Tato částka byla navýšena o 21 % daně z přidané hodnoty, neboť ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává odměna v celkové výši 4114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 21. dubna 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu